جهش تولید، سوژه نمایش رادیویی «آسمان آبی»

مجموعه رادیویی «آسمان آبی» با موضوع جهش تولید برای پخش از شبکه‌های رادیویی نمایش و تهران آماده شد.

به گزارش جام جم، مجموعه رادیویی آسمان آبی به سفارش رادیو تهران در اداره‌کل هنرهای نمایشی رادیو تولید شده و علاوه بر رادیو تهران از رادیو نمایش نیز پخش خواهد شد. مریم تاجیک نویسنده آسمان آبی درباره این مجموعه گفت: داستان این نمایش درباره شخصی است که به کمک تعدادی از دوستان و هم‌دوره‌ای‌های دانشگاهش تصمیم می‌گیرد یک شرکت دانش‌بنیان تاسیس کند. آنها پس از یک بروکراسی اداری آزاردهنده، شرکت را تاسیس می‌کنند و در پیچ‌وخم مشکلات راه‌اندازی شرکت می‌افتند. مجموعه رادیویی آسمان آبی به نویسندگی مریم تاجیک، کارگردانی مجید همزه، تهیه‌کنندگی فرشاد آذرنیا از یکشنبه ۲۳آذر، ساعت ۱ بامداد از آنتن رادیو نمایش پخش می‌شود و این هفته ساعت ۲۲و۳۰ دقیقه روی آنتن رادیو تهران می‌رود.

«کودک‌شو» از شنبه تا سه‌شنبه ساعت ۲۳ روی آنتن شبکه نسیم می‌رود/ عکس: مجید آزاد/ جام جم

آمده‌ام که کودک شوم

حمید گودرزی در فصل جدید اجرای کودک‌شو را برعهده دارد. وی پیش از این هم مجری مسابقه «پنج‌ستاره» بوده و از این جهت با مقوله اجرا بیگانه نیست. با این حال در گفت‌وگو با جام جم از این تجربه متفاوت و جالب در اجرا گفت:

شما پیش از این هم تجربه اجرای مسابقه داشته‌اید. با این حال از ویژگی‌های اجرای کودک‌شو بگویید.

کودک‌شو مسابقه‌ای است که خیلی شناخته‌شده و سال‌ها بود که با اجرای آقای بازغی پخش می‌شد. البته «پنج‌ستاره» هم شناخته‌شده بود. اما به حدت و شدتی که کودک‌شو بین مخاطبان تلویزیون بازخورد دارد، نبود. البته شنیدم قرار است سری جدید برنامه با اجرای آقای انصاریان پخش شود که امیدوارم موفق باشند. باید بگویم خودم خیلی علاقه‌مند بودم که با شبکه نسیم هم کار کنم. ضمن این‌که دوست داشتم در پروژه‌ای کار کنم که همه چیز حساب‌شده و روی نظم باشد. تا این‌که کودک‌شو پیشنهاد شد و خوشبختانه همه چیز مرتب و منظم است و من به‌عنوان مجری می‌توانم با آرامش خیال کار کنم. چون همه بچه‌ها حرفه‌ای هستند.

منظورمان بیشتر به این جهت بود که این برنامه با اجرای پژمان بازغی شناخته شده و همین مساله کار را برای مجری دیگری سخت می‌کرد. شما با مساله‌ای روبه‌رو نبودید؟

خوشبختانه من با مشکلی در این زمینه مواجه نشدم. البته طبیعی است که مخاطب اجرا را با هم مقایسه می‌کند. به هر حال کودک‌شو ۶۰۰ قسمت را با مجری دیگری دیده بود. اما خودم مشکلی نداشتم. چون در همان جلسات ابتدایی با آقای نصیری صحبت‌هایی داشتیم و نکاتی بیان شد که من را در اجرای این برنامه کمک می‌کرد. ضمن این‌که در گفتمانی که با هم داشتیم به یک شکل کلی در اجرا رسیدیم که خوشبختانه بازتاب خوبی بین مردم داشته است و مردم من را که می‌بینند مورد لطف قرار می‌دهند و از من سوال می‌کنند که چطور می‌توانند وارد این برنامه شوند.

نگاه‌تان به اجرای کودک‌شو مثل ایفای یک نقش جدید است یا سعی کرده‌اید در اجرا خودتان باشید؟

می‌توانم بگویم حمید گودرزی آمده که خودش هم کودک شود. ما از این منظر به کار نگاه کردیم و سعی نکردم نقش بازی کنم. البته همان‌طور که می‌دانید خودم تجربه کار کودک را با مجموعه «دانی و من» داشتم و از این نظر با چنین فضایی ناآشنا نیستم. خودم هم به بچه‌ها علاقه دارم و اولین کار من در حوزه کودک بود.

با این حال بعد از مجموعه دانی و من شرایط مهیا نشده بود که باز هم در زمینه کودک کار کنید.

نه، متاسفانه فرصت نشده بود. اما خوشحالم که شرایط به گونه‌ای مهیا شد که در یکی از برنامه‌های پرمخاطب تلویزیون حضور داشته باشم.

با این حساب خودتان هم علاقه‌مند هستید که فرصتی پیدا کنید و یکی از چالش‌های کودک‌شو را تجربه کنید؟

اتفاقا بیکار که می‌شوم، خودم هم بازی می‌کنم و تا جایی که امکان داشته باشد، چالش‌ها را تجربه می‌کنم.

نظرتان درباره بازی‌ها چیست؟

به نظرم بعضی از آنها ساده و بعضی بسیار سخت است. اما هیجان خوبی دارد و من را به دوران کودکی می‌برد و برایم جالب است. خوشبختانه خانواده‌ها هم دوست دارند و از بازی در این چالش‌ها لذت می‌برند.

خودتان پیش از این‌که مجری برنامه باشید، بیننده آن بودید؟

اتفاقا به آقای نصیری هم گفتم زمانی که صبح‌ها از خواب بیدار می‌شدم و فرصت داشتم، بازپخش کودک‌شو را می‌دیدم و دوست داشتم. به نظرم موسیقی و رنگ‌ها و نور خوبی دارد که برای صبح‌ها خیلی خوب است و به قولی دل آدم اول صبحی باز می‌شود و شور و نشاط خوبی به مخاطب می‌دهد.

مخاطبان برنامه را بیشتر بچه‌ها می‌دانید یا خانواده‌ها؟

فکر می‌کنم مخاطب کودک‌شو بزرگ‌ترها هستند. به نوعی نام برنامه همین پیام را دارد که کودک شو. یعنی بزرگ‌ترها می‌آیند که کودک شوند و بچه‌ها می‌آیند که جایزه بگیرند و خوشحال شوند و بازی کنند و شاهد رقابت پدر و مادرهایشان باشند تا ببینند کدام‌شان بیشتر کودک می‌شود.

در این روزها استرس بیماری باعث نشده تمرکزتان در اجرا به هم بخورد؟

به‌هرحال بی‌تاثیر نیست. اما هم فضای بزرگی در استودیو داریم و تماشاچی حضور ندارد و این‌که همگی رعایت می‌کنیم تا هیچ‌کدام بیمار نشویم.

دغدغه و کار اصلی شما بازیگری است و اجرای یک برنامه روتین فرصتی برای حضور در پروژه دیگری نمی‌دهد. با این حال همچنان ترجیح می‌دهید اجرای این برنامه را برعهده بگیرید یا ممکن است شما هم مثل آقای بازغی از برنامه جدا شوید؟

یکی از علاقه‌مندی‌های امروزم اجرای کودک‌شو است و تا زمانی که برنامه ادامه‌دار باشد و از من بخواهند و مردم هم دوست داشته باشند من همچنان مجری آن خواهم بود.

حضور هنرمندان، تنفسی در برنامه

علی و رضا نصیری شهرضایی پدر و پسری هستند که تهیه‌کنندگی و کارگردانی کودک‌شو را برعهده دارند. آنها در گفت‌وگو با جام جم در خصوص شکل‌گیری برنامه و تغییرات در فصل جدید به نکاتی اشاره کردند که در ادامه می‌خوانید:

بازگشت پس از ۶ ماه

فصل سوم کودک‌شو بعد از ۲۰۰ قسمت که تمام شد، هم مردم نیاز به استراحت داشتند و هم گروه تولید تا بتواند خودش را احیا کند و فضاها را تغییر بدهد و ایده‌های نو داشته باشد. بنابراین حدود شش ماه روی آنتن نبودیم و اواخر اسفند سال گذشته تولید فصل چهارم را آغاز کردیم و قرار است تا نوروز سال ۱۴۰۰ هم روی آنتن باشیم. البته در ایام نوروز، فینال برنامه را داریم که به پایان فصل چهارم ختم می‌شود. برای ادامه‌دار شدن و فصل پنجم هم همه چیز منوط به نظر مدیران است، اما فکر می‌کنم پتانسیل ادامه‌دار شدن را داشته باشد.

حضور هنرمندان همراه با خانواده

ما از حضور هنرمندان به‌عنوان تنفس در برنامه استفاده کردیم. وگرنه در شاکله برنامه ما نبود و در واقع نمکی بود که به‌واسطه حضور هنرمندان چند قسمتی را به‌عنوان ویژه‌برنامه می‌رفتیم. ضمن این‌که استخراج اطلاعاتی که از هنرمندان در برنامه‌های دیگر می‌شود، ما در کودک شو این کار را نمی‌کردیم و به دنیای کودکی خودشان و خانواده‌شان می‌پرداختیم. اگر دقت کرده باشید خیلی‌ها به ما افتخار دادند و با خانواده‌شان وارد برنامه شدند. به عنوان مثال پسر خانم کمند امیرسلیمانی تا به حال در هیچ برنامه‌ای حضور پیدا نکرده بود، اما به کودک شو آمد. مردم در آن ویژه‌برنامه با زندگی خانوادگی هنرمندان آشنا می‌شدند. برای نوروز هم یک‌سری برنامه داریم که فکر می‌کنم برای مردم جذاب باشد.

تلفیق دنیای کودکان و بزرگ‌ترها

در کودک شو هم نمایش شادی‌ها و جذابیت‌های دنیای کودکان را می‌بینیم و هم همراه با پدر و مادرها دنیای کودک شو را تجربه می‌کنیم. از قسمت اول هم ساختار برنامه به گونه‌ای بود که به نظر ما خلأ آن در برنامه‌های تلویزیونی احساس می‌شد. چون ما همیشه یا برنامه‌ای را مختص بزرگ‌ترها می‌ساختیم یا برنامه‌هایی مختص کودکان. حتی آقای قناد که از پیشکسوتان این عرصه هستند به ما گفتند شما با این برنامه دنیای کودکان و بزرگ‌ترها را به هم رساندید. کاری که ما سال‌ها می‌خواستیم انجام بدهیم، اما نشد. خوشبختانه کودک شو طبق آمار صداوسیما جزو چهار برنامه پرمخاطب تلویزیون محسوب می‌شود و به این جایگاه رسیدن کار سختی بود. زمانی که کرونا نبود، از پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌های بالای ۷۰ سال در برنامه ما حضور پیدا می‌کردند تا بچه‌های سه چهار ساله؛ بنابراین سعی کردیم حلقه اتصال دنیای کودکان و بزرگ‌ترها باشیم.

سنجش میزان شناخت بزرگ‌ترها و کودکان

ما در این برنامه چهار اصل داریم که آیتم‌ها بر همین اساس طراحی می‌شود. در آیتم اول شناخت پدرها و مادرها نسبت به فعالیت‌های فیزیکی کودکانشان را به چالش می‌کشیم. نه این‌که بگوییم کدام کودک بهتر است. کودک در برنامه ما بازی می‌کند و ما از والدینش سؤال می‌کنیم که توانایی فیزیکی کودکش را می‌شناسد یا نه. یعنی کودک‌شان چند توپ را می‌تواند، بیندازد. پس رقابت بین بچه‌ها نیست. بین پدرها و مادرهاست. در آیتم دوم بزرگ‌ترها را کودک می‌کنیم و برایشان بازی‌های مختلفی را ترتیب می‌دهیم. آیتمی هم به‌عنوان «دوبله شو» داریم که می‌خواستیم با این آیتم بزرگ‌ترها برای بچه‌ها با تقلید صدا داستان‌سرایی کنند. آیتم دیگری برای شناخت همسران از یکدیگر داریم که درباره علایق یا انتقادهایشان می‌گویند. در آیتم آخر هم که درباره شناخت و علایق کودکانشان است، سؤالاتی را از کودکان می‌پرسیم و سپس از والدین تا بدانیم چقدر شناخت دارند.

علی نصیری، کارگردان «کودک شو»

قهرمان «کودک شو» مردم هستند

از آنجا که قهرمان کودک شو مردم هستند، این برنامه سال‌ها می‌تواند روی آنتن باشد. به همین خاطر شما در تلویزیون‌های دنیا هم می‌بینید که بعضی برنامه‌ها سال‌های بسیاری روی آنتن هستند، چون قهرمان آن مردم هستند. البته ما به لحاظ روان‌شناسی، شناخت کودک و بازی درمانی سعی کرده‌ایم آیتم‌ها را طراحی کنیم. در این ۶۰۰برنامه هیچ کارشناسی را پیدا نمی‌کنید که از برنامه ایراد گرفته باشد و بگوید کاری که شما انجام می‌دهید اشتباه است، چون تیم محتوایی قوی پشت این کار وجود دارد. ما هر هفته درباره موضوعات مهم کودکان صحبت می‌کنیم و راهکار هم به بزرگ‌ترها می‌دهیم. بنابراین چند کارشناس کنار هم قرار گرفته‌اند تا این برنامه شکل بگیرد. می‌توانم بگویم ما در کودک شو سعی کرده‌ایم به دنیای کودکان احترام بگذاریم. ضمن این‌که بازی‌های آپارتمانی به آنها یاد می‌دهیم تا موبایل را کنار بگذارند و بازی کنند. خوشبختانه این تاثیر را هم بین مخاطبان دیده‌ایم. ما برنامه‌سازها همیشه دنبال ایده‌های خوب هستیم. بنابراین نظرات مردم و حتی انتقادها هم می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های ما مؤثر باشد. از آنجا که سلامت و جان مردم هم برایمان اهمیت دارد، حضور آنها را به‌عنوان تماشاچی حذف کردیم. خوشبختانه ما تنها برنامه‌ای هم هستیم که در این شرایط بیمار نداشتیم. تنها برنامه‌ای هم هستیم که در این شرایط تماشاچی‌ها را برای حفظ جان خودشان حذف کردیم.

خانه‌های «کودک شو» در مناطق محروم

اگر خدا بخواهد و کرونا تمام شود، دوست داریم که برای پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها هم چالش‌هایی را مناسب با سن‌شان طراحی کنیم. البته به عنوان تماشاچی قبل از کرونا حضور داشتند، اما این ایده را داریم که برای آنها هم بازی طراحی کنیم. حتی ایده‌ای برای بچه‌های خاص داریم که امیدوارم بتوانیم در ویژه‌برنامه این ایده را اجرایی کنیم. یا این‌که برای خانواده‌های تک‌سرپرست هم ایده‌هایی داریم که اگر شرایط مهیا شود، اجرایی می‌کنیم. هدف ما این است که از قالب یک برنامه تلویزیونی خارج شویم و خانه‌های کودک شو را سراسر ایران و به خصوص مناطق محروم داشته باشیم تا بتوانیم امکاناتی را که بچه‌های دور از پایتخت دارند، برایشان مهیا کنیم. البته که در سیل آق‌قلا هم پویشی را راه‌اندازی کردیم و اسباب‌بازی‌ها را جمع‌آوری کردیم و به دست‌شان رساندیم. چون احساس می‌کردیم بچه‌ها نادیده گرفته شده بودند. برای کرونا هم دوست داریم پویشی راه‌اندازی کنیم تا به آنها توجه بیشتری شود.

از بازغی به گودرزی

ما ۸۸ قسمت از این فصل را با پژمان بازغی رفتیم و به احترام ماه محرم و صفر ضبط نداشتیم و بعد از آن آیتم‌ها، دکور و بازی‌ها را تغییر دادیم تا برای مردم تکرار نشود. ضمن این‌که مجری هم تغییر کرد و آقای گودرزی در کودک شو همراه‌مان شد. زمانی که آقای بازغی مجری کودک شو شد، به جز رامبد جوان و مهران مدیری در «خندوانه» و «دورهمی»، ما جزو نخستین برنامه‌هایی بودیم که از بازیگر به عنوان مجری در برنامه دعوت کردیم که البته همان زمان عده‌ای مخالف و عده‌ای هم موافق بودند. اما ما نمی‌خواستیم صرفا به دلیل بازیگر بودن و محبوبیت از یک بازیگر دعوت کنیم. فاکتورهایی که برای انتخاب مجری داشتیم باعث شد در بین گزینه‌هایی که داشتیم به آقای بازغی برسیم، اما اواسط این فصل آقای بازغی به خاطر بازی در سریال و به خواست و انتخاب خودشان نتوانستند همراه ما باشند. آقای گودرزی هم پیش از این به‌عنوان مهمان به برنامه آمده بود و من جنس اجرا و مهربانی را که با کودکان داشته باشد در وجود او دیده بودم. تجربه کار کودک هم داشت و به نوعی تنها گزینه‌ای بود که برای این برنامه مناسب بود و با فاکتورهای ما همخوانی داشت. نکته دیگر این‌که برنامه را دیده بود و آشنایی داشت و از همه مهم‌تر این‌که تمام وقتش را برای کودک شو گذاشت و بدون تمرین توانست اجرای قابل قبولی داشته باشد.

نصیری شهرضایی:
اگر خدا بخواهد و کرونا تمام شود دوست داریم برای پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها هم چالش‌هایی را مناسب با سن‌شان طراحی کنیم. البته به عنوان تماشاچی قبل از کرونا حضور داشتند، اما این ایده را داریم که برای آنها هم بازی طراحی کنیم. حتی ایده‌ای برای بچه‌های خاص داریم که امیدوارم بتوانیم در ویژه‌برنامه این ایده را اجرایی کنیم

یادداشت

سریال‌های استانی و راز قهرمان‌های ملی

سیدهادی شریف‌زاده
روزنامه‌نگار

تجربه سریال‌سازی به‌ویژه در یك دهه اخیر نشان داده مخاطب به تماشای زندگی و شخصیت قهرمان‌های ملی خود علاقه‌مند است. قهرمان‌هایی که شخصیت آنها نه صرفا یك تصویر دراماتیك که تجسمی استراتژیك از اراده ملی است. مصداق این مدعا را می‌تواند در سریالی مثل شوق پرواز و پرداختن به زندگی شهید بابایی جست‌وجو کرد. واقعیت این است که بسیاری از مفاخر و چهره‌های شاخص ملی در حوزه‌های مختلف از قهرمان‌های جنگ تا قهرمان‌های علمی از شهرها و روستاهای سراسر کشور برخاسته‌اند و پشت شخصیت ملی آنها تشخص و هویت قومی نهفته است.

خوشبختانه در سال‌های اخیر شاهد اتفاقی مهم در تولید سریال‌های تلویزیونی در حوزه استانی صداوسیما هستیم. در نهضت سریال‌سازی مراکز استانی صدا و سیما یا همان شبکه‌های استانی، از جمله سوژه‌هایی که به سراغ آن رفته‌اند، روایت تصویری و نمایشی چهره‌های فاخر استانی است که شهرت ملی دارند و این مساله موجب شده بسیاری از شخصیت‌ها که بعضا ناشناخته یا کمتر شناخته‌شده بودند، از طریق سریال‌سازی به مردم معرفی شوند.

از جمله سریال‌هایی که با همین رویکرد ساخته شده یا در مراحل ساخت قرار دارند، می‌توان به سریال جلال ۱؛ (قیام مردم تبریز در ۲۹ بهمن ۵۶) در مرکز آذربایجان‌شرقی و سریال جلال ۲؛ انقلاب مردم تبریز و پرداختن به آیت‌ا... شهید قاضی و مدنی و شهید علی تجلایی در مرکز آذربایجان‌شرقی و خوزستان، فصل اول سریال ۳۰۰ قسمتی مادر ایران (۶۳ قسمت) در مرکز گیلان، سریال شهید شهریاری در مرکز زنجان، سریال راز ناتمام (شهید باهنر) در مرکز کرمان، سریال ابوذر زمان (زندگی و مبارزات مرحوم آیت‌ا... طالقانی در مرکز البرز، سریال شهید زین‌الدین در مرکز قم، سریال شهید عباس دوران در مرکز فارس، سریال شیرعلی مردان‌خان بختیاری در مرکز چهارمحال و بختیاری، سریال سنجرخان و امیرنظام گروس در مرکز کردستان، سریال مردان نادر (شهید نادر مهدوی) در مرکز بوشهر، سریال‌های شهید همدانی و خواهر طاهره در مرکز همدان، سریال شهید لشگری در مرکز قزوین و سریال ... اشاره کرد که قطعا با اقبال مخاطبان محلی و ملی همراه خواهد بود.

فارغ از این‌که سریال‌سازی در سطح استان‌ها و با همکاری مراکز استانی صدا

فرهاد جم در سریال راز ناتمام نقش شهید باهنر را بازی می‌کند

و سیما می‌تواند ظرفیت مغفول تولیدات نمایشی در این مراکز را فعال و پویا کند، می‌تواند با نگاه دقیق به ظرافت‌های زندگی ملی و بومی مفاخر کشور، زوایای پنهان شخصیت آنها را با در نظر گرفتن ملاحظات منطقه‌ای و بومی بازگو کند.

ضمن این‌که این رویکرد سریال‌سازی به ترویج و تبلیغ فرهنگ جهادی و انقلابی و تقویت روحیه و اراده ملی کمك کرده و در واقع کارکرد فرهنگ‌سازی دارد. در این نهضت هر مرکز استانی با شناسایی شخصیت‌های فاخر و اثرگذار خود که یا در سطح ملی شناخته شده‌اند یا گمنام هستند، اما خدمات بزرگی برای رشد و توسعه یا تقویت و تحکیم توانمندی ملی انجام داده‌اند، به ساخت سریال و مینی‌سریال و حتی تله‌فیلم دست زده و گنجینه تصویری ارزشمندی از مفاخر ایرانی را فراهم می‌کند.